

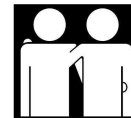
**BOLLEBYGDS
KOMMUN**

Barn- och Utbildningsförvaltningen

Särskolan 09/10

Likabehandlingsplan

BOLLEBYGDS KOMMUN

1. Inledning

Alla barn och elever skall kunna känna sig **trygga** och bemötas och behandlas med **respekt** för sin individualitet. Likabehandlingsplanen syftar till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling såsom mobbning.

Likabehandlingsplanen ska tydliggöra:

- **Mål** Vad har verksamheten för mål under läsåret
- **Främjande** åtgärder (*vad gör vi för att förstärka de positiva förutsättningarna för likabehandling?*)
- **Förebyggande** åtgärder (*vad gör vi för att förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling?*)
- Rutiner **när kränkande behandling misstänks** eller **upptäcks** (*vad gör vi när vi misstänker att ett barn/en elev känner sig kränkt?*)
- *Utvärdering i slutet av varje läsår skall likabehandlingsplanen utvärderas*

Det är oerhört viktigt att alla vuxna och elever på skolan, genom observation och ett aktivt lyssnande på ett tidigt stadium, uppmärksammar de fall av kränkning/mobbning som förekommer och för informationen vidare till respektive klassföreståndare

1.1 Vision och Målsättning

Visionen är övergripande och gäller för all verksamhet inom barn- och utbildningsförvaltningen i Bollebygds kommun.

Trygghet, omtanke och hänsyn ska prägla all samvaro och **olikheter respekteras** samt ses som en tillgång.

Mål

Alla elever och all personal skall känna till likabehandlingsplanen och dess innebörd.

Vi skall göra en grundläggande kartläggning under läsåret för att inför nästa år arbeta fram konkreta och utvärderingsbara mål.

Vi skall genomföra trivselenkäter i varje elevgrupp.

1.2 Definitioner och Begrepp

Nedan beskrivs ett antal definitioner och begrepp som används i likabehandlingsplanen och i arbetet för att främja likabehandling.

Barn: Den som deltar i eller söker till förskoleverksamhet eller skolbarnsomsorg.

Elev: Den som utbildas enligt skollagen.

Diskriminering: när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever.

Diskrimineringsgrunderna:

1. Kön
2. Etnisk tillhörighet
3. Religion eller annan trosuppfattning
4. Funktionshinder
5. Sexuell läggning

Direkt diskriminering – en elev missgynnas med direkt koppling till en diskrimineringsgrund

Indirekt diskriminering – att diskriminera genom att behandla alla lika (när ”neutral” regel, organisation, schemaläggning etc tillämpas och effekten blir att en elev i praktiken diskrimineras).

Trakasserier: Ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna eller som är av sexuell natur. Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxna gentemot barn eller elever eller mellan barn och elever.

Kränkande behandling: Ett uppträdande som utan att vara trakasserier eller diskriminering, kränker ett barns eller elevs värdighet. Kränkande behandling kan vara fysisk, verbal, psykosocial samt text och bild.

Annan kränkande behandling: Kränkande behandling kan ta sej uttryck i trakasserier men även som annan kränkande behandling. Annan kränkande behandling är ett uppträdande som på *annat* sätt kränker en elevs värdighet (exempelvis mobbning, dvs inte trakasserier med koppling till diskrimineringsgrunderna).

Mobbning: En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

2. Ansvarsfördelning

- Rektor har det övergripande ansvaret på skolan.
- Det är ansvarig lärare som i första hand ska utreda och ha hand om ärenden.
- Om ansvarig lärare anser att man inte själv kan lösa problemet kan man ta hjälp av arbetslaget och sedan likabehandlingsgruppen.
- I sista hand är det rektor som kopplas in.
- När någon vuxen kränker en elev ligger ansvaret på rektorn från början.
- Rektor ansvarar för att det finns resurser/pengar till att bedriva ett bra förebyggande arbete.
- Rektor ser till att vikarier sätts in vid behov.
- Rektor kan delegera ansvar till personer i likabehandlingsgruppen eller annan personal i skolan.

3. Medverkan / Information om likabehandlingsarbetet

- All personal, elever och föräldrar skall vara delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen.
- I början på varje läsår skall man ta upp och diskutera planen i klassen. För elever i särskolan även individuellt eller i liten grupp.
- En nulägeskartläggning görs i klassen eller i den lilla gruppen med hjälp av kamratstödjarna och ansvarig lärare. Man tar upp vilka mål som gäller för året.
- Elevrådet och skolrådet skall även informeras så att de har chans att komma med synpunkter på likabehandlingsarbetet.
- Alla föräldrar får i början av varje läsår en broschyr som beskriver hur vi arbetar med likabehandling.
- Samtliga personal på skolan är med och påverkar vilka mål man ska arbeta med eftersom det varje läsårs slut sker en utvärdering och där vi hittar nya förlag på utveckling av likabehandlingsarbetet.

4. Främjande Åtgärder

- Under höstterminen 09 kommer vi att ha solidaritetsdagar i samband med insamlingen till världens barn.
- Se till att barn/elever och all personal på skolan arbetar tillsammans i frågor som rör ett gemensamt förhållningssätt/värdegrund och ordningsregler.
- Sträva efter att elevrepresentant från särskolan ska finnas med som kamratstödjare.

Dessa är utbildade av Friends.

- Vi har få men tydliga ordningsregler, som samtliga elever har varit med och arbetat fram i hel klass eller i mindre grupp.
- Särskolans elever deltar i gruppstärkande aktiviteter så som karneval, idrottsdagar mm.
- Särskolans elever deltar med grundskoleeleverna i tematiska studier såsom "samlevnadsundervisning" i år 8 och "ANT" för samtliga årskurser.
- Dörren till personalrummet står alltid öppen vilket förenklar kommunikationen mellan elever och personal. Alla elever ska känna sig välkomna att ta kontakt med någon vuxen.
- Särskolans elever har efter önskemål och behov möjligheter att vistas i hemklassrummet under raster med vuxen om så behövs.
- Vi har från höstterminen 09 livskunskap på schemat. Under dessa lektioner använder vi t.ex. bilder, drama, sociala berättelser och etiska samtal.
- Vi strävar efter att eleverna ska känna tillit och förtroende för personalen så att vi kan föra samtal om det sociala samspelet.
- I all undervisningen främjar vi arbetet mot diskriminering genom att vi diskuterar fördomar om etnicitet, religion, homosexualitet, kön och funktionsnedsättning.
- Under SAMS temat har vi besök av personer från RFSU och RFSL.
- Vi har i år vid schemaläggning placering i klassrummet och vid bestämmandet av hemklassrum tagit hänsyn till elever med funktionsnedsättning.
- Personalen äter med eleverna
- Vi har ungdomsråd i kommunen

--

5. Förebyggande Åtgärder

- Kamratstödjarna träffas varannan vecka för att diskutera stämningen på skolan utifrån de fem diskrimineringsgrunderna.
- I år 8 genomförs och utvärderas trivselenkäten. Resultatet av denna enkät ligger till grund för det fortsatta arbetet på skolan.
- Vi arbetar för bra övergångar mellan år 6 och år 7 Detta arbete startar så snart det är klart att eleven ska till 7-9.
- Vi har täta föräldrakontakter då vi bl.a. tar upp och diskuterar hur elevens skolvardag ser ut, utifrån likabehandlingsplanen.
- Eleverna får inte bestämma platser i klassrummet eller vilka grupper det skall tillhöra
- Vuxna rör sig i korridorerna enligt ett fastlagt schema och särskolans personal har ständig uppsikt över eleverna på rasterna.

5.1 Nulägeskartläggning

På Bollebygds skolan sker nulägeskartläggningen i flera steg:

- Varje år genomförs en stor enkät för både elever och föräldrar i år 8.
- Skolsköterskan gör en livsstilsundersökning i år 7 och 9.
- I början av varje termin gör kamratstödjarna en enkätundersökning (se bilaga) i respektive klass så att vi sedan ska kunna kartlägga var trakasserier och diskriminering förekommer. .
- Nulägesanalys sker även vid träffar med kamratstödjarna, elevhälsoteamet och elevvårdskonferenser.
- Vi gör även nulägesanalyser genom våra incidentrapporter

--

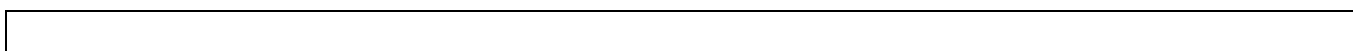
5.2 Förebyggande Åtgärder

Prioriterade mål för läsåret:

- Alla elever och all personal skall känna till likabehandlingsplanen och dess innebörd.
- All personal som arbetar med elever som är inskrivna i särskolan skall känna till deras funktionshinder och hur man på bästa sätt skall bemöta dem.
- Eleverna i klassen skall få förståelse för elevernas funktionshinder.
- Likabehandlingsgruppen skall göra en grundläggande kartläggning under läsåret för att målen inför nästa år ska vara mätbara.
- Likabehandlingsgruppen skall genomföra trivselenkäter i varje klass och därefter djupintervjuer med elever så att nulägesanalysen blir både kvantitativ och kvalitativ. En elevrepresentant från särskolan skall intervjuas.

Åtgärder:

- I år kommer ovanstående mål att genomföras ht-09 och fram till och med v6 vt-10.
- Vi kommer att ha enkätundersökningar i år 7-9 innan ht-09 är slut.
- Likabehandlingsgruppen ansvarar för att enkäten blir skriven och genomförd.
- Rektor viker ett bestämt tillfälle då enkätundersökning ska ske i klasserna
- Läraren i särskolan ser till att enkätundersökningen genomförs i klasserna/grupperna vid det tillfälle då rektor bestämt.
- Likabehandlingsgruppen genomför djupintervjuerna med de utvalda eleverna efter enkätundersökningen.
- Enkät- och intervjufrågorna kommer att formuleras så att alla diskrimineringsgrunderna täcks.
- Särskolan berättar för personalen om elevernas funktionshinder och hur man ska bemöta dem.
- Särskolan berättar i klassen om elevens svårigheter och styrkor och varför eleven ibland arbetar i mindre grupp.
- Personalen skall vara medveten och uppmärksam på vilka ”risker” eleverna utsätts för när vi har ett inkluderande arbetssätt.
- Personalen skall hjälpa särskolans elever att hantera situationer i de dagliga kontakterna.

6. **Rutiner för dokumentation av händelser där utredning inte inleds direkt**

All dokumentation ska läggas i pärmen i valvet.

Bilaga 2 är en dokumentationsmall som ska användas. Det viktigaste är dock **att** dokumentera oavsett om man använder mallen i bilaga 2 eller ett vanligt papper.

7. **När ett barn/en elev känner sig kränkt**

7.1 **Utreda och åtgärda**

Använd bilaga 1

Lägg till vid samtalen att de inblandade hela tiden ska få veta vad vi tänker göra som nästa steg. Alltså en ständig återkoppling under pågående process.

Lägg till i bilaga 1. Att man kan använda sig av likabehandlingsgruppen genom att få stöd i hur man ska gå tillväga det behöver inte nödvändigtvis vara så att likabehandlingsgruppen ”tar över ärendet”.

7.2 **Följa upp**

- Uppföljning sker så länge som det behövs.
- Detta avgörs av de/den som ansvarar för händelsen.

8. **Kompetensutveckling för medarbetarna**

För att skolan ska kunna leva upp till kraven i likabehandlingslagen krävs en kontinuerlig handledning/fortbildning av personal.

9. Uppföljning, utvärdering och revidering

- Likabehandlingsplanen följs upp varje år i kvalitetsredovisningen.
- Utvärderingsfrågor ska också finnas med i enkätundersökningen och med hjälp av dessa kan en förbättring ske från år till år.
- Att vid varje läsårs slut gör en utvärdering av året arbete med likabehandling.
- Resultaten av utvärderingen redovisas i kvalitetsredovisningen.

10. Bilagor

Bilagorna är tänkta att fungera som mall/stöd i arbetet med likabehandling.

Bilaga 1 Nulägeskartläggning – vägledning

Bilaga 2 Utredningsblankett

I utredningsblanketten samlas all dokumentation kring ett ärende som handlar om trakasserier eller annan kränkande behandling.